

ПРИНЦИПИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Дмитрієв І.А., д-р екон. наук, професор

Мордовцев О.С., канд. екон. наук, доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Постановка проблеми. У мінливих умовах сьогодення дедалі більше постають соціально-економічні, технологічні та правові проблеми взаємодії суб'єктів інформаційно-комунікаційних технологій, особливою роллю інформаційного суспільства, стратегія розвитку якого в Україні підкреслюється особливою важливістю державного регулювання на здійснення заходів щодо формування національної безпеки країни.

Обов'язковими умовами сталого функціонування незалежної правової держави з демократичною та ефективною системою управління національною безпекою, а також підвищення рівня соціально-економічного розвитку на державному, регіональному та місцевому рівнях є інформаційний потенціал суспільства, що відповідає найвищим вимогам науково-технічного прогресу. Інформаційно-комунікаційні технології активно впливають на розвиток людства. Рівень правової захищеності людини знаходиться в прямій залежності від належного стану інформаційної безпеки країни, тому що використання інформаційно-комунікаційних технологій розширює прямі і зворотні зв'язки між державою і громадянським суспільством.

Слід також зазначити, що важливими умовами створення потужного інформаційного суспільства є розширення участі громадян в державному управлінні, посилення контролю за діяльністю всіх гілок влади, залучення громадян до процесу прийняття важливих державних рішень. Вирішальною умовою такого моніторингу діяльності громадськості є відкритість влади, оскільки інформація про її діяльність є предметом аналізу та оцінки громадськості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У системі формування та зміцнення національної безпеки України, безумовно, визначальну роль грає ефективно державне регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій. Тому ця науково-прикладна тематика є центральним місцем у дослідженнях багатьох відомих науковців, таких як Палеха Ю.І., Алексанян, А.Г., Балджи М.Д., Барікова А.А., Басюк Т.М., Думанський Н.О., Пасічник О.В., Станіна О.Д., Тютченко С.М., Олешко Т.І., Шевчук І.Б., Мордовцев О.С., Вишня В.Б., Ісмайлов К.Ю. Цими вченими були якісно та обґрунтовано проаналізовані окремі складові цієї проблематики, але залишається ще не достатньо дослідженими концептуальні засади державного регулювання сфери

інформаційно-комунікаційних технологій та їх вплив на формування і зміцнення національної безпеки.

Невирішені складові загальної проблеми. Проблема пошуку дієвих механізмів державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій є одним із головних факторів підвищення ефективності діяльності держави на всіх рівнях, зокрема: національному, регіональному та місцевому. Такий стан справ зумовлений тим, що без використання новітніх досягнень інформатики, радіоелектроніки, зв'язку, інформаційних технологій і телекомунікацій неможливе ефективне здійснення державного управління у формуванні та зміцненні національної безпеки, що і зумовило обраний напрямок і тема нашого дослідження.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження концептуальних засад державного регулювання в сфері інформаційно-комунікаційних технологій та їх вплив на ефективне функціонування системи національної безпеки країни. Для досягнення мети у роботі поставлені наступні завдання:

- визначити основні напрямки перетворень засад державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій та проблеми їх реалізації;
- систематизувати напрями державного регулювання щодо реалізації заходів інформаційної та національної безпеки;
- сформувати механізм вирішення проблем державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій;
- проаналізувати основні аспекти функціонування системи громадського та державного моніторингу та результати його впровадження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одно з основних завдань сучасного курсу соціально-економічних перетворень в Україні, а також формування механізмів зростання національної безпеки, полягає в модернізації регулюючих функцій держави у сфері застосування усіма суб'єктами в процесі свого функціонування та життєдіяльності інформаційно-комунікаційних технологій.

Розвиток і постійне поширення сфер використання інформаційно-комунікаційних технологій є глобальною тенденцією науково-технічного прогресу останніх десятиліть, яка призводить до значних змін у багатьох сферах людської діяльності. Використання інформаційно-комунікаційних технологій має ключове значення для підвищення конкурентоспроможності економіки, розширення можливостей її інтеграції у світову економічну систему, підвищення ефективності державного управління та місцевого самоврядування, а головне – це ключовий фактор у формуванні та зміцненні національної безпеки країни [1].

Перехід до інформаційного суспільства зумовило якісні перетворення механізмів державного управління в сфері інформаційно-комунікаційних технологій. Саме тому тенденції останніх років у світі загалом, та в Україні, зокрема, стали часом активної трансформації системи державного регулювання, вектор розвитку якої почав спрямовуватися на підвищення її ефективності та результативності. У більшості розвинених країн і багатьох країнах з

перехідною економікою впроваджується та реалізується комплекс програм, пов'язаних з адміністративно-правовою реформою і реформою державної служби [2]. Основна мета цих реформ полягає у підвищенні ефективності та безпечності державного управління на базі використання нових інформаційно-комунікаційних технологій, без яких сучасний ступінь соціально-економічної ефективності розвинених держав не може бути досягнутий. У нашому дослідженні, на основі узагальнення наукових джерел [2] пропонуються наступні основні напрямки проведення перетворень (рис. 1).

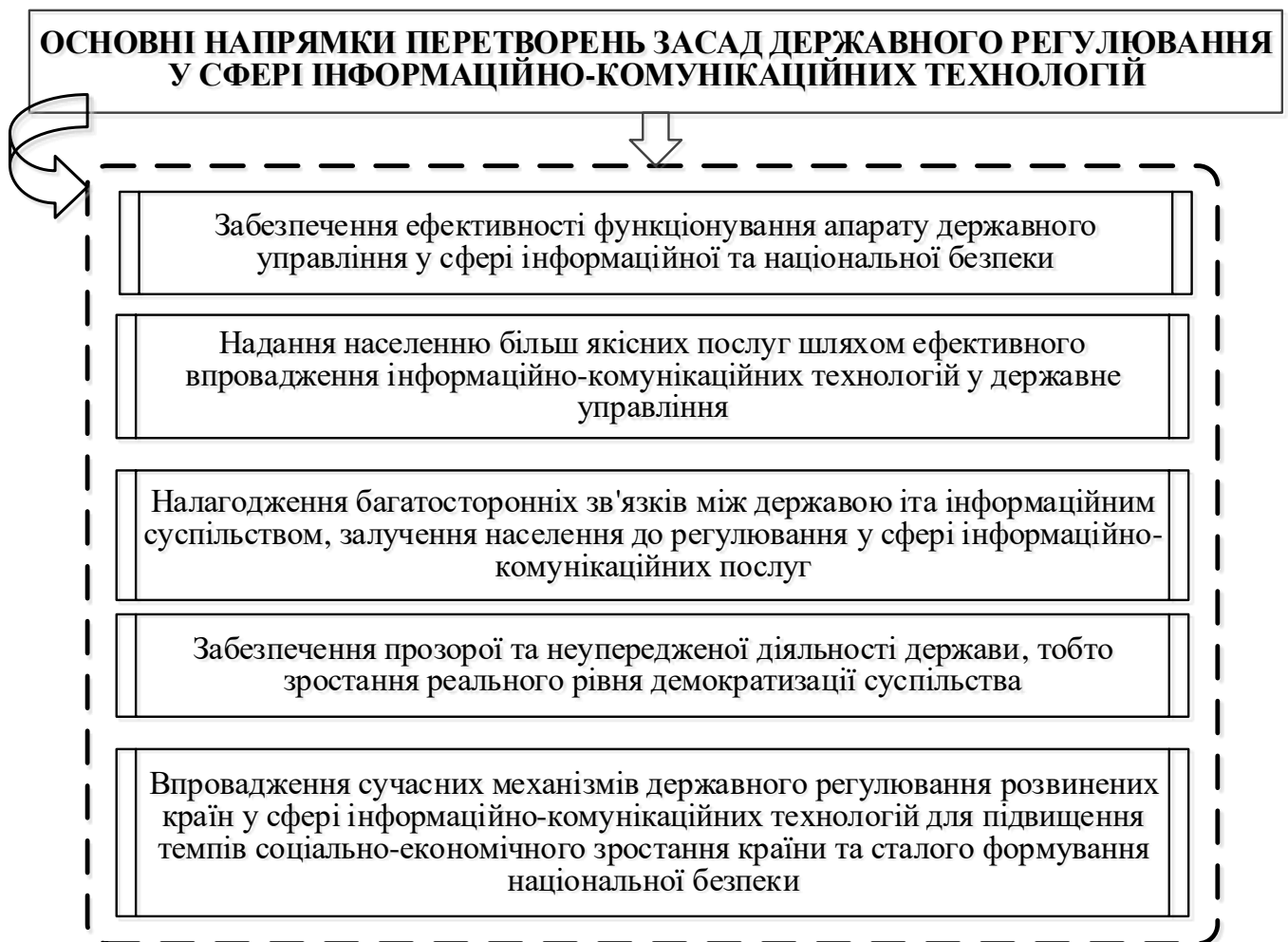

Рис.1. Основні напрямки перетворень засад державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій

Джерело: систематизовано на основі [2, 3]

Виходячи з рис. 1 та сучасних соціально-економічних, техніко-технологічних та загальнонаукових реалій України, можна виділити проблеми реалізації запропонованих напрямків перетворень засад державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема:

– невиправдано високі витрати та тривалий термін виконання, що призводить до неможливості отримання позитивного ефекту у короткостроковому періоді, а також до ситуації, коли ці заходи перестануть фінансуватися та впроваджуватися у довгостроковому періоді;

- низька ефективність використання бюджетних коштів у результаті відсутності кваліфікованого керівництва з боку державних управлінців та корупційної складової, що може призвести до загроз і небезпек інформаційній та національній безпеці країни;
- високий ступінь проектних ризиків та відсутність розуміння у громадськості щодо заходів державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій;
- низький ступінь масштабованості та інтеграції систем державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій з нагальними потребами соціально-економічного розвитку та формування механізмів зміцнення національної безпеки країни.
- низький рівень розвитку державно-приватного партнерства у сфері інформаційного захисту.

Треба відзначити, що успішне подолання вищенаведених проблем (рис. 1) можливо тільки за рахунок ефективного й сталого функціонування системи органів державної влади, що здійснюють державне регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій. Всі гілки влади беруть участь у державному регулюванні інформаційної сфери [5]. При цьому регулювання в загальних рисах повинно здійснюватися Президентом України, Урядом України, а також судами всіх рівнів, до повноважень яких можна віднести, зокрема: розробку і прийняття стратегії впровадження у державну діяльність інформаційно-комунікаційних технологій та захист їх від неправомірного використання; удосконалення державних програм розвитку та захисту в інформаційно-комунікаційній сфері; реалізацію інформаційних прав фізичних і юридичних осіб; державний контроль і нагляд в інформаційній сфері як ключовий фактор формування та зміцнення національної безпеки країни.

Зазначимо, що інформаційна безпека країни, регіону та/або муніципального утворення, будучи ключовим фактором формування й зміцнення національної безпеки, є одним з істотних напрямів державного регулювання в інформаційно-комунікаційній сфері, що забезпечує сталий соціально-економічний розвиток відповідних територій.

Узагальнюючи наукові праці [4-6], під «інформаційною безпекою» в нашому дослідженні будемо розуміти стан захищеності життєво важливих інтересів особи, інформаційного суспільства та держави від зовнішніх і внутрішніх загроз і загроз в умовах широке використання інформаційно-комунікаційних технологій у всіх сферах їхнього життя. Водночас реалізація заходів з інформаційної безпеки дозволяє належним чином захистити права суб'єктів на достовірну інформацію, отриману відповідно до закону, захистити всі види конфіденційної інформації, зберегти та примножити культурні та духовно-моральні цінності, історичні традиції та норми суспільного життя країни.

Виходячи з вищесказаного, можна сформулювати основні напрямки державного регулювання щодо реалізації заходів інформаційної безпеки країни, регіону та/або муніципального утворення (рис. 2).

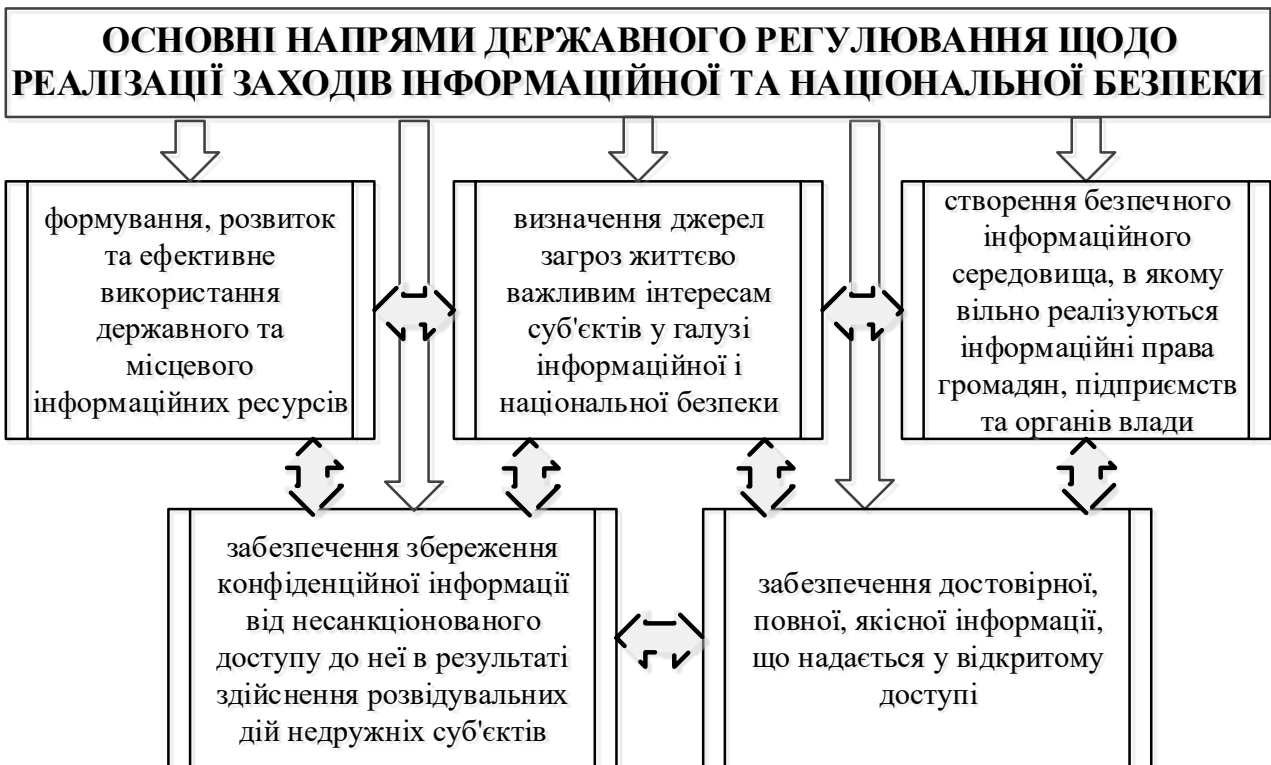

Рис. 2. Напрями державного регулювання щодо реалізації заходів інформаційної та національної безпеки

Джерело: розроблено автором на основі [7, 8]

Як видно з рис. 2, усі п'ять напрямів взаємопов'язані один з іншим та мають на меті не тільки забезпечення інформаційної безпеки, а й є основною для формування та зміцнення національної безпеки країни. Отже, набуває нагальної необхідності розробка механізмів щодо координації дій у сфері забезпечення інформаційної безпеки у зв'язку зі складністю виникаючих проблем і взаємопов'язаності напрямків діяльності. Забезпечити таку координацію тільки органами влади на рівні держави практично неможливо, тому доцільно, щоб систему, яка координує дії в сфері інформаційно-комунікаційної безпеки, було розподілено за трьома рівнями: державному, регіональному та місцевому, а також відображала структуру науково-технічних та соціально-економічних проблем. При цьому основними координованими проблемами на регіональному та місцевому рівнях утворень будуть наступні.

1. Розробка моделей загроз інформаційній безпеці та прогноз реалізації їх наслідків для регіону або місцевого утворення.

2. Забезпечення ефективної законодавчої бази щодо захисту інформаційного ресурсу суб'єктів державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій, включаючи інформацію обмеженого доступу.

3. Систематизація, облік і забезпечення доступу до державного і недержавного інформаційних ресурсів суб'єктів державного регулювання на основі єдиних правових норм.

4. Забезпечення загальнодоступності інформаційно-комунікаційних мереж типу Інтернет та здійснення контролю за його користуванням згідно

чинного законодавства для запобігання загрозам інформаційної та національної безпеки.

5. Виявлення і припинення поширення тенденційних і неправдивих відомостей, маніпулювання суспільною і особистою свідомістю населення і органів влади.

6. Запобігання злому інформаційних систем і копіювання інформації шляхом створення інформаційних систем захисту в регіоні або місцевому утворенні.

7. Запобігання загроз тероризму по відношенню до об'єктів інформаційно-комунікаційної інфраструктури територій.

8. Забезпечення державних і місцевих структур висококваліфікованими фахівцями з інформаційної та національної безпеки.

Для здійснення загальної координації вирішення зазначених проблем має ефективно функціонувати відповідна уповноважена державна структура з питань інформаційної безпеки, яка б визначала конкретні підходи та методи їх вирішення та подолання. Водночас пропонується запровадити мережу координаційних рад, які діятимуть на найбільш компетентних державних і приватних підприємствах, установах та організаціях. Основним завданням цієї мережі координаційних рад буде вирішення конкретних організаційно-технічних проблем у сфері формування інформаційної безпеки в окремих галузях і сферах життєдіяльності суб'єктів інформаційно-комунікаційних технологій з метою посилення загального рівня національної безпеки. (Рис. 3).

Рис. 3. Механізм вирішення проблем державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій

Джерело: розроблено автором на основі [8-10]

Як видно з рис. 3, важливе місце в запропонованому механізмі вирішення проблем державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій посідає система громадського та державного моніторингу. Метою створення такої системи моніторингу є постійний моніторинг громадськістю та уповноваженими державними органами ефективного впровадження та реалізації нормативних інститутів державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій.

Крім того, специфіка сучасного соціально-економічного розвитку України диктує необхідність створення незалежної системи моніторингу корупційної діяльності, яка визначатиме найважливіші напрямки антикорупційних програм, дозволить оцінювати їх ефективність та своєчасно коригувати. Слід зазначити, що саме корупційний елемент часто спричиняє найбільші порушення у використанні та застосуванні інформаційно-комунікаційних технологій і є ключовою загрозою національній безпеці. Виходячи з цього, можна запропонувати наступні дії щодо вирішення проблеми моніторингу корупційної діяльності:

- експертиза загальноприйнятих корупційних практик та їх впровадження в нормативно-правову практику України;
- відстеження механізмів корупційних підрядів та розроблення механізмів їх запобігання;
- визначення рівня та структури корупційної діяльності та розроблення стратегічних нормативно-правових актів, спрямованих на зниження цього рівня;
- аналіз факторів, що сприяють корупції, та вдосконалення механізмів виявлення та усунення цих факторів;
- здійснення комплексного контролю за ефективністю реалізації антикорупційних програм.

Для успішної реалізації цих заходів необхідно проаналізувати законодавство як України, так і розвинених країн, дослідити конкретні кримінальні справи з науково-правової точки зору, розробити ефективні механізми протидії корупції на державному, регіональному та місцевому рівнях.

Таким чином, розробка системи моніторингу ефективності державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій дасть змогу оцінити хід впровадження регуляторних інститутів, визначити ступінь досягнення поставлених цілей та запланованих показників. Показників досягнуто. Основними результатами успішно побудованої громадсько-державної системи моніторингу будуть такі.

1. Своєчасну та достовірну оцінку та загальне сприйняття інформаційним суспільством діяльності у сфері державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій шляхом організації публічних обговорень основних напрямів цього регулювання, що, у свою чергу, забезпечить інформаційну та експертно-методичне забезпечення її успішної реалізації.

2. Проведення ефективних та комплексних реформ у сфері інформаційної безпеки суб'єктів інформаційно-комунікаційних технологій.

3. Підвищення відкритості діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування загалом шляхом використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

4. Розробка та впровадження єдиної бази даних у сфері регулювання сфери застосування та суб'єктів інформаційно-комунікаційних технологій.

5. Створення механізмів, за допомогою яких можна оцінити ефективність державного регулювання інформаційно-комунікаційної сфери окремими регіональними та місцевими органами влади з метою мотивації та фінансової підтримки реалізації цих заходів.

6. Формування та зміцнення національної безпеки країни як в інформаційній сфері, так і в інших галузях шляхом впровадження ефективних механізмів захисту інформації та комунікацій.

Тому цілісна та ефективна система державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій є ключовим напрямком функціонування влади на всіх рівнях від державного до місцевого та включає ряд заходів нормативно-правового, технологічного, технічного, програмного, соціально-економічного та політичного характеру, успішна реалізація якого розкриє широкі горизонти реалізації ідеї демократичного інформаційного суспільства та правової держави, а також посилить усі напрямки національної безпеки країни. .

Висновки з проведеного дослідження. У статті проведено теоретико-методологічні та практично-прикладні дослідження концептуальних засад державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій та їх впливу на ефективне функціонування системи забезпечення національної безпеки країни. В результаті були отримані наступні результати, які мають як теоретичне, так і практичне значення для вирішення даної проблеми.

1. визначено основні напрями трансформації засад державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій та виділено такі проблеми їх реалізації, зокрема: невиправдано великі витрати та тривалі терміни виконання; низька ефективність використання бюджетних коштів; високий ступінь проектних ризиків і нерозуміння цих трансформацій серед громадськості; низький ступінь масштабованості та інтегрованості систем державного регулювання в практику; низький рівень розвитку державно-приватного партнерства у сфері захисту інформації.

2. Запропоновано власне визначення поняття «інформаційна безпека» – стан захищеності життєво важливих інтересів особи, інформаційного суспільства та держави від зовнішніх і внутрішніх загроз і небезпек в умовах широкого використання інформації та комунікацій. технології в усіх сферах їхнього життя. Систематизовано взаємопов'язані між собою напрями державного регулювання реалізації заходів інформаційної та національної безпеки. Доведено, що впровадження заходів інформаційної безпеки дозволяє належним чином забезпечувати права суб'єктів на достовірну інформацію, отриману законним шляхом, захищати різного роду конфіденційну інформацію,

зберігати та примножувати культурні, духовні та моральні цінності, історичні традиції та норми суспільного життя в країна.

-3. Сформовано механізм вирішення проблем координації дій у сфері державного регулювання інформаційно-комунікаційних технологій, який виділяє:

- головний уповноважений орган державного регулювання, основним завданням якого буде розробка основних механізмів, підходів і методів вирішення та подолання ключових проблем;

- координаційні ради з питань регулювання, які функціонуватимуть при найбільш компетентних державних та приватних підприємствах, установах та організаціях території та відповідатимуть за розробку та реалізацію заходів щодо вирішення окремих організаційно-технічних питань щодо формування інформаційної безпеки в окремих галузі та сфері життєдіяльності суб'єктів інформаційно-комунікаційних технологій.

4. проведено аналіз основних аспектів функціонування системи громадського та державного моніторингу, яка є ключовим елементом запропонованого механізму вирішення проблем державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій. Досліджено основні результати його впровадження, з яких зроблено висновок, що розробка системи моніторингу ефективності державного регулювання інформаційно-комунікаційних технологій дозволить оцінити хід впровадження інститутів регулювання, визначити, наскільки цілі досягнуто заданих та отримано планові показники ефективності.

Перелік посилань

1. Палеха Ю.І. Інформаційний бізнес: підручник. Київ: Вид-во Ліра-К. 2015. 492 с.

2. Алексанян А.Г. Інформаційна економіка: вплив на можливості людського розвитку. *Соціально-трудова відносина: теорія та практика: зб. наук. пр. Київ: КНЕУ. 2018. № 1. С. 397–403.*

3. Балджи М.Д. Економічний ризик та методи його вимірювання: навч. посіб. Харків: Промарт. 2015. 300 с.

4. Барікова А.А. Електронна держава: нова ефективність урядування: монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 224 с.

5. Басюк Т.М., Думанський Н.О., Пасічник О.В. Основи інформаційних технологій: навч. посібн. Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. 390 с.

6. Станіна О.Д., Тютченко С.М. Сучасні інформаційні системи та технології в міжнародних відносинах: навч. посіб. Дніпро : ДДУВС, 2022. 136 с.

7. Цифрова економіка : підручник / Т. І. Олешко, Н. В. Касьянова, С. Ф. Смерічевський та ін. Київ: НАУ, 2022. 200 с.

8. Шевчук І.Б. Інформаційні технології в регіональній економіці: теорія і практика впровадження та використання: монографія. Львів: Видавництво ННБК «АТБ», 2018. 448 с.

9. Tatarlyntseva Yu., Pushkar O., Druhova O., Osypova S., Mordovtsev O. (2022). Economic evaluation of digital marketing management at the enterprise. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 2(13(116)), P. 24–30.

Інформаційні технології : підручник / В.Б. Вишня, К.Ю. Ісмаїлов, І.В. Краснобрижний та ін. Дніпро: ДДУВС, 2021. 492 с.

References

1. Palekha, Yu. (2015), *Information business [Informatsiyni biznes]*, Kyiv: Vyd-vo Lira-K., 492 p.

2. Aleksanian, A. (2018), Information Economy: influence on human development opportunities [Informatsiina ekonomika: vplyv na mozhlyvosti liudskoho rozvytku], *Social and Labour Relations: Theory and Practice: a collection of scientific papers*, Kyiv: KNEU, No. 1, P. 397–403.

3. Baldzhy, M. (2015), *Economic risk and methods of its measurement [Ekonomichnyi ryzyk ta metody yoho vymyriuvannia]*: tutorial, Kharkiv: Promart, 300 p.

4. Barikova, A. (2016), *Electronic state: new efficiency of management [Elektronna derzhava: nova efektyvnist uriaduvannia]*: monograph, Kyiv: Yurinkom Inter, 224 p.

5. Basiuk, T., Dumanskyi, N., Pasichnyk, O. (2020), *Fundamentals of Information Technology [Osnovy informatsiynykh tekhnolohii]*: tutorial, Lviv: «Novyi Svit-2000», 390 p.

6. Stanina, O., Tiutchenko, S. (2022), *Modern information systems and technologies in International Relations [Suchasni informatsiini systemy ta tekhnolohii v mizhnarodnykh vidnosynakh]*: tutorial, Dnipro : DDUVS, 136 p.

7. Oleshko, T., Kasianova, N., Smerichevskyi, S. (2022), *Digital Economy [Tsyfrova ekonomika]*: textbook, Kyiv: NAU, 200 p.

8. Shevchuk, I. (2018). *Information technologies in the regional economy: theory and practice of implementation and use [Informatsiini tekhnolohii v rehionalnii ekonomitsi: teoriia i praktyka vprovadzhennia ta vykorystannia]*: monograph, Lviv: Vydavnytstvo NNVK «ATB», 448 p.

9. Tatarlyntseva, Yu., Pushkar, O., Druhova, O., Osypova, S., Mordovtsev, O. (2022), Economic evaluation of digital marketing management at the enterprise, *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, No. 2(13(116)), P. 24-30.

10. Vyshnia, V., Ismailov, K., Krasnobryzhyi, I. (2021), *Information Technologies [Informatsiini tekhnolohii]*: textbook, Dnipro: DDUVS, 492 p.

РЕФЕРАТИ ABSTRACTS

УДК 351.86, JEL Classification: O10

Дмитрієв І.А., Мордовцев О.С. ПРИНЦИПИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Мета: дослідження концептуальних засад державного регулювання в сфері інформаційно-комунікаційних технологій та їх вплив на ефективне функціонування системи національної безпеки країни. **Результати:** з'ясовано, що проблема пошуку дієвих механізмів державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій є однією з основних факторів підвищення ефективності діяльності держави на всіх рівнях, зокрема: загальнодержавному, регіональному та місцевому. Визначені основні напрямки перетворень засад державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій. Виділені та проаналізовані проблеми реалізації запропонованих напрямків перетворень засад державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій. На основі узагальнення наукових джерел та власного наукового погляду було зроблено авторське визначення категорії «інформаційна безпека». Систематизовані напрями державного регулювання щодо реалізації заходів інформаційної та національної безпеки, які є взаємопов'язані один з іншим. Доведено, що реалізація заходів інформаційної безпеки дозволяє належним чином забезпечити права суб'єктів на достовірну інформацію, одержувану законним шляхом, захищати різного роду конфіденційну інформацію, зберігати і примножувати культурні та духовно-моральні цінності, історичні традиції й норми суспільного життя країни. **Наукова новизна:** сформовано механізм вирішення проблем координації дій у сфері державного регулювання інформаційно-комунікаційних технологій, у якому виділяються – головний уповноважений орган державного регулювання та – координаційні ради з питань регулювання. **Практична значущість:** проведено аналіз основних аспектів функціонування системи громадського та державного моніторингу, який є ключовим елементом запропонованого механізму вирішення проблем державного регулювання у сфері інформаційно-комунікаційних технологій. Досліджені основні результати його впровадження.

Ключові слова: державне регулювання, інформаційно-комунікаційні технології, національна безпека, моніторинг, інформаційна безпека, механізм.

UDC 351.86, JEL Classification: O10

Dmytriiev I., Mordovtsev O. PRINCIPLES OF STATE REGULATION IN THE FIELD OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES FOR THE FORMATION OF NATIONAL SECURITY

Purpose: research of the conceptual foundations of state regulation in the field of information and communication technologies and their impact on the effective functioning of the national security system of the country. **Findings:** It is found out that the problem of finding effective mechanisms of state regulation in the field of information and Communication Technologies is one of the main factors for

improving the efficiency of state activities at all levels, in particular: national, regional and local. The main directions of transformation of the foundations of state regulation in the field of information and communication technologies are determined. The problems of implementing the proposed directions of transformation of the foundations of state regulation in the field of information and communication technologies are highlighted and analyzed. Based on the generalization of scientific sources and their own scientific point of view, the author's definition of the category "information security" was made. The directions of state regulation for the implementation of information and national security measures are systematized, which are interconnected with each other. It is proved that the implementation of information security measures allows us to properly ensure the rights of subjects to reliable information obtained legally, protect various kinds of confidential information, preserve and increase cultural, spiritual and moral values, historical traditions and norms of public life in the country. **Originality** A mechanism for solving problems of coordination of actions in the field of state regulation of information and Communication Technologies has been formed, which distinguishes the main authorized body of state regulation and-coordination councils for regulation **Practical value:** the analysis of the main aspects of the functioning of the public and state monitoring system, which is a key element of the proposed mechanism for solving problems of state regulation in the field of information and Communication Technologies, is carried out. The main results of its implementation.

Key words: state regulation, information and communication technologies, national security, monitoring, information security, mechanism.

Відомості про авторів / About the Authors

Дмитрієв Ілля Андрійович – доктор економічних наук, професор, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, проректор з наукової роботи, професор кафедри менеджменту, м. Харків, Україна; e-mail: dmitriev.khnadu@gmail.com; ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8693-3706>. Моб. (050) 587-97-66.

Dmytriiev Illia – Dr.Sc. in Economics, Professor, Kharkiv National Automobile and Highway University, Vice-rector for Scientific Work, Professor of the Department of Management, Kharkiv, Ukraine.

Мордовцев Олександр Сергійович – кандидат економічних наук, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, доцент кафедри економіки і підприємництва, м. Харків, Україна; e-mail: acmordov@gmail.com; ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1653-5440>. Моб. (050) 401-14-79.

Mordovtsev Oleksandr – PhD in Economics, Kharkov National Automobile and Highway University, associate professor of the Department of Economics and Business, Kharkiv, Ukraine.